

Obserwatorium Wyborcze: jak wysyłać raporty

Marcin Skubiszewski
8.09.2022 (wersja 2)

Ten dokument nie jest jeszcze kompletny. Zawiera wyjaśnienia krok po kroku, które pozwolą obserwatorom wysyłać raporty do Obserwatorium Wyborczego, ale na razie nie ma jeszcze wszystkiego. W szczególności brak instrukcji użycia Enketo.

Nie należy się bać długości tego dokumentu: to się szybko czyta (jest bardzo dużo obrazków), a ostatnie pięć stron, to pisy sytuacji szczególnych, które zazwyczaj się nie zdarzają.

Spis treści

1 Wstęp: Po co nam raporty elektroniczne?.....	2
2 Wsparcie techniczne.....	3
3 Czego potrzeba, by wysyłać raporty drogą elektroniczną.....	3
3.1 Jak otworzyć konto w systemie f2.ow.org.pl.....	3
3.2 Sytuacja typowa (obraz 1).....	5
3.2.1 Co otrzymujemy po aktywacji konta.....	12
4 Którą aplikację wybrać?.....	13
5 Jak zainstalować, skonfigurować i używać KoBo Collect.....	13
5.1 Jak zainstalować KoBo Collect.....	13
5.2 Jak skonfigurować KoBo Collect.....	15
5.3 Jak kasować czyste formularze w KoBo Collect.....	20
5.4 Pobieranie formularzy z serwera.....	25
5.5 Wypełnianie formularza.....	29
5.5.1 Spis treści.....	31
5.5.2 Pytania o grupy powtarzalne.....	32
5.5.3 Strzałka z kółkiem (lista pytań).....	33
6 Sytuacje mniej częste.....	33
6.1 Jak zmienić parametry istniejącego konta (w szczególności: jak zmienić zapomniane hasło)?	33
6.1.1 Zapomniane hasło.....	34
6.1.2 Zmiana innych parametrów.....	34
6.2 Sytuacje nietypowe przy tworzeniu konta: co zrobić, jeśli podczas próby utworzenia konta pojawiła się strona podobna do obrazu 2 (str. 4)?.....	37
6.2.1 Sytuacja 1: ktoś używał tego samego komputera przed nami.....	37
6.2.2 Sytuacja 2: jesteśmy zalogowani, ale nie pamiętamy, dlaczego, na jakie konto i od kiedy	38

1 Wstęp: Po co nam raporty elektroniczne?

Obserwatorium Wyborcze broni demokracji. We wstępie opisujemy, jak to robi i dlaczego właśnie tak. Cała reszta tekstu to czysto techniczna instrukcja.

Nasi obserwatorzy raportują przebieg głosowania i liczenia głosów na bieżąco, przez dostępne na telefonach lub laptopach formularze – niezawodne i odporne na zaniki internetu lub zasilania.

Taki sposób pracy nie jest najłatwiejszy. Składanie raportów na papierze lub ewentualnie ich wprowadzanie na domowym komputerze, już po zakończeniu obserwacji, byłoby łatwiejsze dla wielu obserwatorów.

Dlaczego Obserwatorium Wyborcze jest tak przywiązane do wysyłania raportów na bieżąco drogą elektroniczną? Dlatego, że aby obronić demokrację, społeczeństwo musi mocno i szybko reagować na działania, które ją niszczą. Każde opóźnienie szkodzi.

Wielkie protesty przed podpisaniem ustaw przez prezydenta opóźniły o rok wprowadzenie ustaw niszczących niezależność Sądu Najwyższego – do momentu, kiedy znaczną część niszczycielskich reform skutecznie zablokował Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) na wniosek Komisji Europejskiej, którą do zdecydowanego działania zachęciła skala drugiej fali manifestacji.

Podobnego sukcesu nie przyniosły protesty wobec zmasowanej propagandy w mediach publicznych. Były liczne głosy oburzenia. Były manifestacje uliczne, ale mniej liczne, niż w obronie Trybunału Konstytucyjnego czy sądów. Okazały się zbyt słabe, by zadziałać: propaganda wciąż dominuje w TVP i Polskim Radiu. Tu demokracja poniosła (na razie) dużą porażkę.

Przyszłoroczne wybory (europejskie w maju, parlamentarne w październiku) zdecydują o powrocie Polski na drogę demokracji lub jej stoczeniu się ku dyktaturze. Czy ryzyko wypaczenia ich wyniku jest znaczące? Naszym zdaniem tak. Propaganda TVP już dziś czyni je nie w pełni demokratycznymi – jest więc formą wyborczego oszustwa. Ale sprawy mogą pójść dalej.

Ściganie ewentualnych przestępstw wyborczych, to zadanie podporządkowanej rządowi prokuratury. Ważność wyborów oceniać będzie nowa, mianowana przez władze polityczne Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (TSUE niestety nie zablokował jej utworzenia). Podporządkowanie tych organów władzy politycznej otwiera drogę do ordynarnych oszustw: tworzenia komisji wyborczych spośród zwolenników jednej partii, bezpodstawnej odmowy rejestracji kandydatów, straszenia wyborców utratą pracy za niewłaściwe głosowanie, dosypywania głosów do urn.

Czy do takich oszustw dojdzie? Nie wiemy, ale w razie potrzeby musimy reagować szybko i zdecydowanie. Do tego niezbędne są elektroniczne raporty, składane na bieżąco. Szybkość działania może okazać się decydująca.

2 Wsparcie techniczne

Obserwatorium Wyborcze prowadzi telefoniczne wsparcie techniczne. W sprawie jakichkolwiek pytań związanych z tym, co opisane w tej instrukcji, lub z wysyłaniem raportów prosimy dzwonić na numer **883 188 969** (Obserwatorium Wyborcze) lub **793 289 693** (wsparcie techniczne).

- Podczas głosowania i liczenia głosów te numery działają cały czas (również w środku nocy).
- Poza momentami wyborów te numery działają w normalnych godzinach, powiedzmy 8:00-22:00 (są obsługiwane przez wolontariuszy).

3 Czego potrzeba, by wysyłać raporty drogą elektroniczną

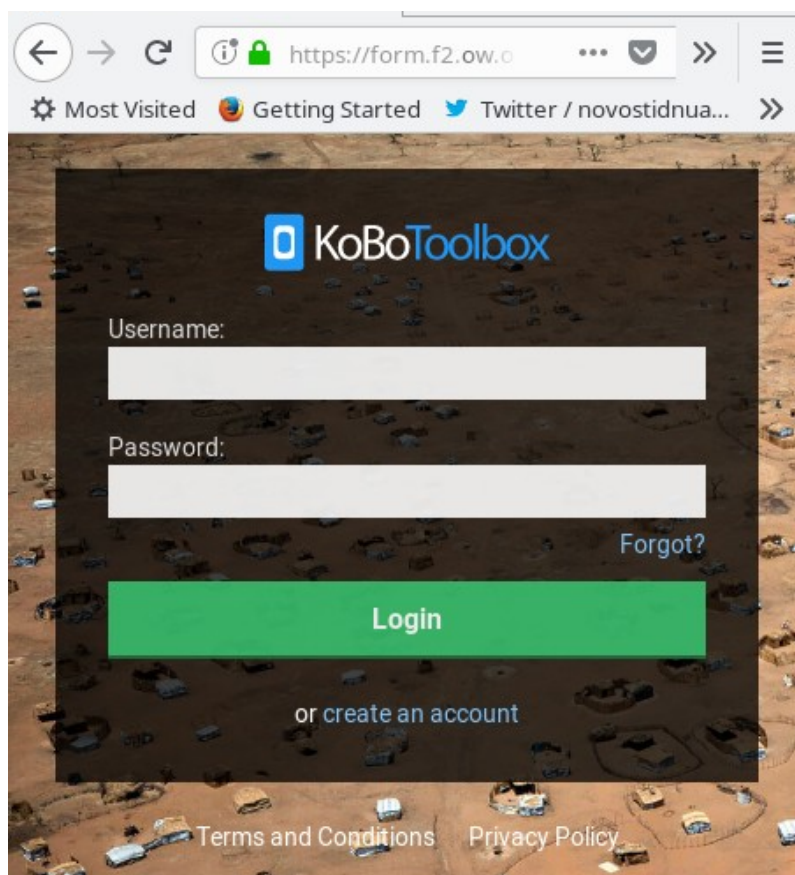
Aby wysyłać raporty, trzeba

1. Mieć konto w systemie **f2.ow.org.pl** (serwer KoBo Toolbox Obserwatorium Wyborczego)
2. Mieć odpowiednią aplikację – są dwie do wyboru
 - **KoBo Collect** do systemu Android (telefony, tablety); lub
 - **Enketo**, aplikacja na przeglądarki internetowe. Działa na różnych przeglądarkach (Firefox, Internet Explorer, Chrome, ...) na różnych systemach operacyjnych (Android, Windows, Linux, MacOS, ...)
3. Pobrać odpowiedni formularz
4. ... i wreszcie wypełnić i wysłać formularz – tyle razy, ile raportów chcemy wysłać.

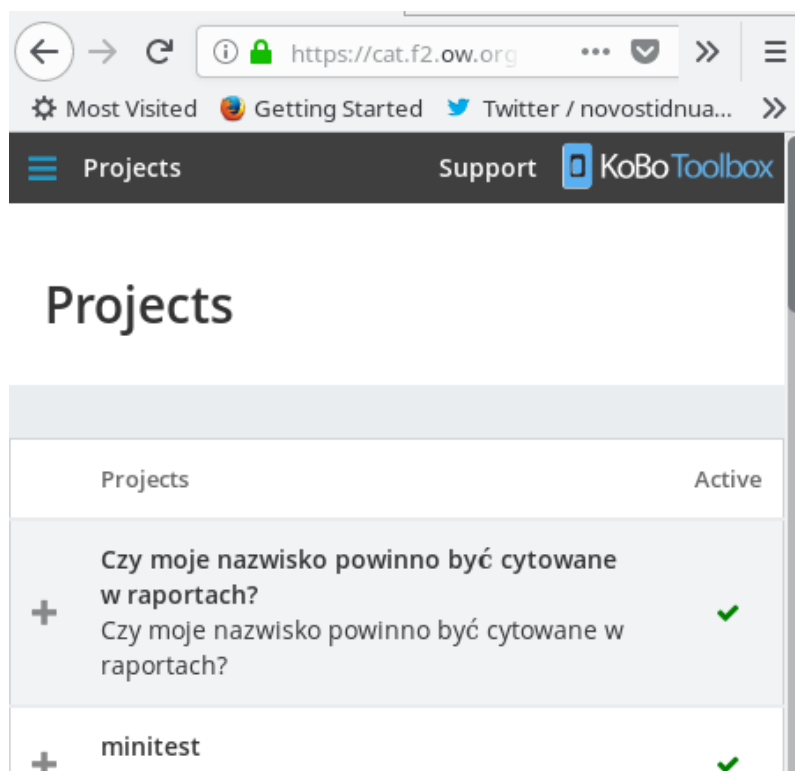
3.1 Jak otworzyć konto w systemie f2.ow.org.pl

Konto takie każdy obserwator otwiera sobie sam, używając dowolnego komputera lub smartfonu (to nie musi być ten komputer, z którego potem będą wysyłane raporty). Każdy otwiera konto tylko raz: kto już ma konto (nawet stare, na przykład utworzone pół roku temu w czasie szkolenia), ten nie ma powodu, by otwierać drugie (jeśli obserwator zapomniał hasło do starego konta lub jeśli adres email powiązany z tym kontem jest nieaktualny, trzeba to naprawić – o tym poniżej).

Aby utworzyć konto, obserwator najpierw otwiera stronę web znajdującą się tu: <https://f2.ow.org.pl>
Strona, która się otworzy, wygląda tak jak jeden z obrazków poniżej:

Obraz 1: Strona, która pojawia się, kiedy obserwator zaczyna tworzyć konto w f2.ow.org.pl.

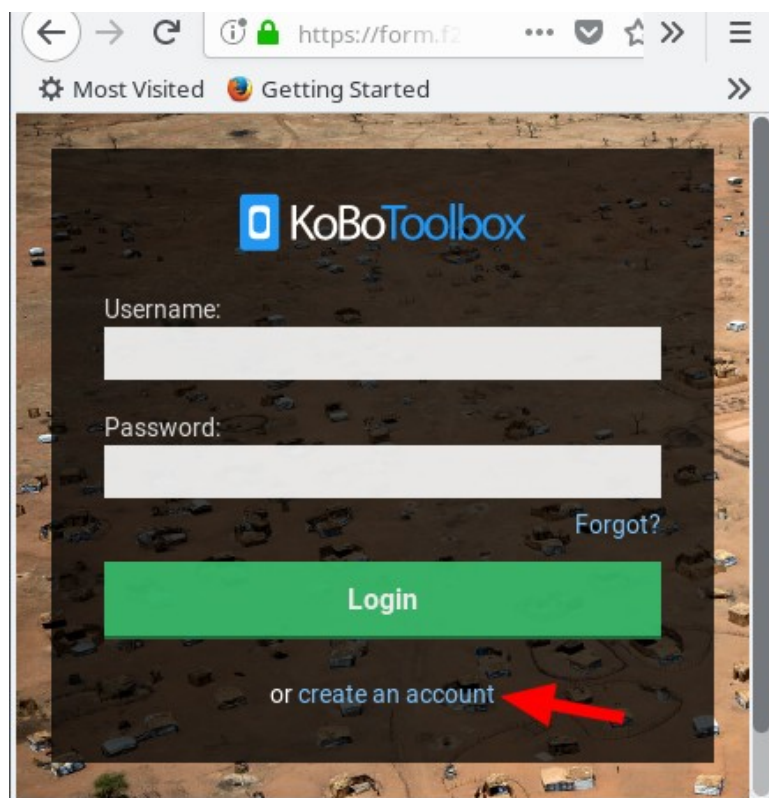

Obraz 2: Strona, która pojawia się, kiedy obserwator zaczyna tworzyć konto w f2.ow.org.pl, ale okazuje się, że już jesteśmy zalogowani do jakiegoś konta.

Normalnie pojawia się wtedy strona wyglądająca tak, jak obraz 1 („KoBoToolbox Login”). Strona wyglądająca z grubsza jak obraz 2 („Projects”) pojawia się, jeżeli w rzeczywistości jesteśmy na tym komputerze już zalogowani na jakieś konto w systemie f2.ow.org.pl. To jest sytuacja nietypowa, jest ona omówiona w rozdziale 6, str. 33.

3.2 Sytuacja typowa (obraz 1)

Aby utworzyć konto, klikamy „create an account” (utwórz konto):

... co prowadzi nas do strony tworzenia konta:

English ▾

KoBoToolbox

Create an account

Name Organization name

Marcin Skubiszewski

Username *

skubi57

E-mail *

skubi@sku

Sector Country

Gender

☐ Male ☐ Female ☐ Other

Captcha *

☐ I'm not a robot

reCAPTCHA
Privacy - Terms

Password *

Password confirmation *

Enter the same password as above, for verification.

Create Account

or login

Na tej stronie wypełniamy sześć pól, które oznaczone są czerwonymi strzałkami (pozostałe pola są bez znaczenia: można nic nie wpisywać albo wpisać, co się chce):

Name (nazwa): tu wpisujemy swoje imię i nazwisko. Obserwatorium Wyborcze wymaga, żeby było to prawdziwe imię i nazwisko (żadnych pseudonimów).

Username (nazwa konta, nazwa użytkownika): tu wpisujemy nazwę konta, które chcemy utworzyć w systemie. Można sobie wymyślić dowolną nazwę, ale nazwa może się składać tylko z małych liter łacińskich i cyfr. Musi się zaczynać od małej litery. Taka nazwa musi być unikalna (jeśli już istnieje w systemie konto z tą nazwą, to utworzenie naszego konta się nie powiedzie). A więc:

- koteczek5 – ok (o ile taka nazwa jeszcze nie istnieje w systemie)
- Koteczek5 – źle (nie powinno być dużych liter)
- 5koteczek – źle (nazwa powinna zaczynać się od litery)
- kiciuś – źle (tylko litery łacińskie, nie powinno być polskich liter)
- skubu – źle, bo taka nazwa już istnieje w systemie (widać to na poprzednich obrazkach)

E-mail (adres poczty elektronicznej): to musi być nasz prawdziwy adres. System zaraz wyśle nam wiadomość na ten adres (a więc musi być to adres, do którego mamy dostęp w danym momencie). Następnie Obserwatorium Wyborcze będzie wysyłać ważne wiadomości na ten adres (a więc musi to być nasz prawdziwy adres, musimy czytać wiadomości wysyłane tam).

I'm not a robot (nie jestem robotem): tu należy kliknąć, żeby potwierdzić nasze człowieczeństwo. Czasem po taki kliknięciu pojawiają się obrazki z pytaniami (np. zakreśl te obrazki, na których są samochody). Jeśli się pojawią, należy odpowiedzieć.

Password (hasło): tu podajemy hasło do naszego nowego konta. Hasło nie powinno być zbyt łatwe (proszę nie podawać jednego słowa jako hasła ani hasła poniżej 8 znaków: „kiciuś” jest za łatwe, „konstantynopolitańczykowieczka” też jest za łatwe, bo to tylko jedno słowo).

Password confirmation (podaj hasło ponownie): tu podajemy drugi raz to samo hasło. Musi się dokładnie zgadzać.

Po wypełnieniu sześciu pól z czerwonymi strzałkami, klikamy na zielone pole **Create Account (utwórz konto)**. Jeśli wszystko poszło dobrze, dostajemy następujący komunikat:

Obraz 3: Komunikat o poprawnym utworzeniu konta.

Jeżeli natomiast konta nie udało się utworzyć, strona tworzenia konta pojawia się ponownie, przy czym pole, z którym były problemy, ma pod sobą czerwony komunikat o błędzie. Na przykład:

English ▾

 KoBoToolbox

Create an account

Name Organization name

Username *

A user with that username already exists.

E-mail *

Sector Country

Gender
☐ Male ☐ Female ☐ Other

Captcha *
☐ I'm not a robot reCAPTCHA
Privacy - Terms

Password *

Password confirmation *

Enter the same password as above, for verification.

[Create Account](#)

[or login](#)

Tu usiłowaliśmy ponownie utworzyć konto z o nazwie **skubi57**. Ponieważ jest to zbronione (dwa konta nie mogą mieć tej samej nazwy), pojawiła się strona tworzenia konta z czerwonym komunikatem o błędzie pod nazwą konta (komunikat brzmi: *A user with that username already exists* – użytkownik o takiej nazwie już istnieje).

Jeśli system wyświetli nam stronę utworzeni konta, z komunikatem o błędzie, poprawiamy treść odpowiednich pól (na przykład: zmieniamy nazwę konta; wpisujemy adres elektroniczny, jeśli poprzednio zapomnieliśmy wpisać), a następnie wpisujemy jeszcze raz dwukrotnie hasło, zakreślamy jeszcze raz „I am not a robot” i ponownie klikamy „Create Account”.

Jeśli nie rozumiemy, w czym problem: numer Obserwatorium Wyborczego **883 188 969**.

Kiedy już utworzyliśmy prawidłowo konto i pojawił się komunikat z obrazu 3 (str. 9), konto wymaga jeszcze aktywacji (bez tego nie działa). Aby aktywować konto, musimy znaleźć wiadomość, którą system wysłał nam pocztą elektroniczną. Wiadomość może na przykład wyglądać tak:

*From: kobo-f2@ow.org.pl
Subject: Activate your KoBoToolbox Account
To: skubi@sku[...]*

Thanks for signing up with KoBoToolbox!

Confirming your account will give you full access to KoBoToolbox applications. Please visit the following url to finish activation of your new account.

skubi57

*[https://form.f2.ow.org.pl/accounts/activate/
59d32c97518bf9ae311c5e3bacad064a105c98fa/](https://form.f2.ow.org.pl/accounts/activate/59d32c97518bf9ae311c5e3bacad064a105c98fa/)*

Please visit <http://help.kobotoolbox.org> to find information on how to get started. There you can also post questions to the community (recommended) or to us directly.

*Best,
KoBoToolbox*

Trzeba kliknąć na link w tej wiadomości znajdujący się tuż po nazwą konta (tu nazwa konta, to skubi57). Link ten zaczyna się od <https://form.f2.ow.org.pl/>.

Jeśli nie dostaliśmy takiej wiadomości, to należy obejrzeć katalog SPAM (katalog niepożądanych reklam). Niestety wiadomości dotyczące aktywacji konta często tam się znajdują.

Jeśli pomimo obejrzenia katalogu SPAM nie znajdujemy wiadomości, to najpierw upewniamy się, czy tworząc konto wpisaliśmy właściwy adres pocztowy, a jeśli nadal nie wiemy, w czym problem, dzwoniczmy po wsparcie.

Uwaga: jeśli utworzyliśmy konto ze złym adresem pocztowym, to

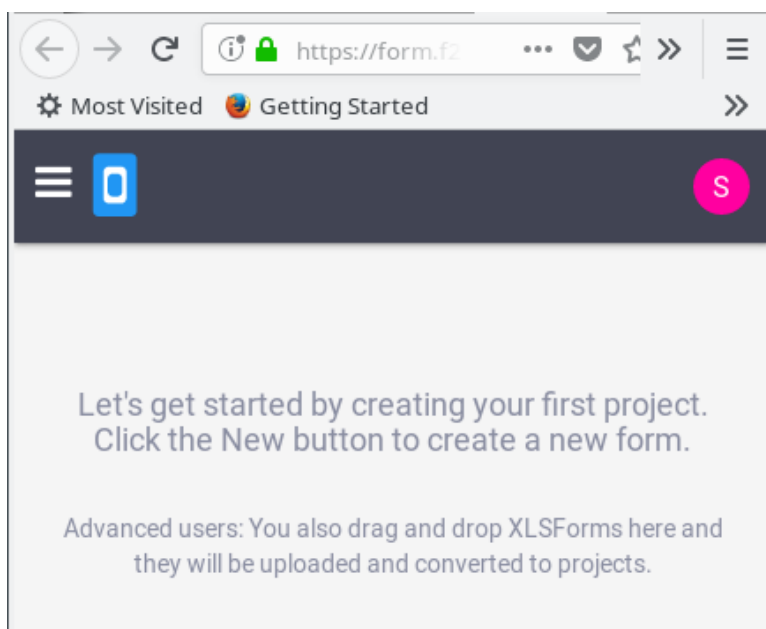
- takiego konta nie możemy używać, bo najpierw trzeba by je aktywować, a to jest niemożliwe przy złym adresie
- konta nie da się utworzyć ponownie, bo już zostało utworzone i istnieje (mimo że nie jest aktywowane)

Takie konto pozostaje zablokowane aż do momentu, kiedy informatycy Obserwatorium Wyborczego je zlikwidują. A w międzyczasie trzeba utworzyć konto pod inną nazwą. A więc:

- tworzę konto **kicia** z błędnym adresem **kicia@gmailul.com**
- szukam wiadomości o utworzeniu konta na swoim koncie pocztowym **kicia@gmail.com**
- ... i nic nie znajduję, bo wiadomość została wysłana na zły adres
- ... w tej sytuacji konto **kicia** istnieje, ale nie da się go aktywować. Tworzę inne konto (np. **kicia1**) i go używam – to jest jedyne wyjście w tej sytuacji.

3.2.1 Co otrzymujemy po aktywacji konta

Po kliknięciu na link aktywujący konto otrzymujemy obraz podobny do następującego:

Taki obraz oznacza, że nasze konto jest aktywne, jesteśmy zalogowani do systemu KoBo Toolbox i możemy pracować w systemie.

Co należy zrobić? Wbrew intuicji: po prostu zamknąć tę stronę i nie robić nic. Dlaczego? Otóż ta strona nie służy do wypełniania formularzy, ale do ich tworzenia. Praca obserwatora polega na wypełnianiu formularzy i nie odbywa się za pomocą tej strony.

Oczywiście każdy obserwator może przejrzeć możliwości tworzenia formularzy, które są na tej stronie (możliwości te są bogate i ciekawe). Ale nie jest to niezbędne dla normalnej pracy obserwatora.

Sytuacje szczególne, niezbyt częste (zgubione hasło, potrzeba zmiany parametrów konta, odkrycie konta, o którym zapomnieliśmy) omówione są w rozdziale 6, str. 33.

4 Którą aplikację wybrać?

Obserwator musi zainstalować i umieć używać jedną z aplikacji: **KoBo Collect** lub **Enketo**. Którą z nich wybrać? Oto kryteria:

KoBo Collect działa wyłącznie na telefonach i tabletach z Androidem. A więc każdy, kto nie ma Androida (na przykład używa laptopa lub iphone'a) siłą rzeczy wybiera Enketo.

KoBo Collect jest lepiej przystosowane do małych ekranów, **Enketo** – do dużych. **KoBo Collect** jest całkowicie niezawodne (przynajmniej takie są doświadczenia Obserwatorium Wyborczego), podczas gdy **Enketo** czasami (na szczęście rzadko) odmawia funkcjonowania z niezrozumiałych przyczyn. Z tych powodów:

- osobom, które używają telefonów z Androidem (mały ekran), zalecam **KoBo Collect**
- osoby, które używają tabletów z Androidem z dużym ekranem, nie wiem, co polecić, niech każdy wybierze:
 - **Kobo Collect** jest bardziej niezawodne
 - **Enketo** lepiej wykorzystuje duży ekran (widać kolejne pytania).

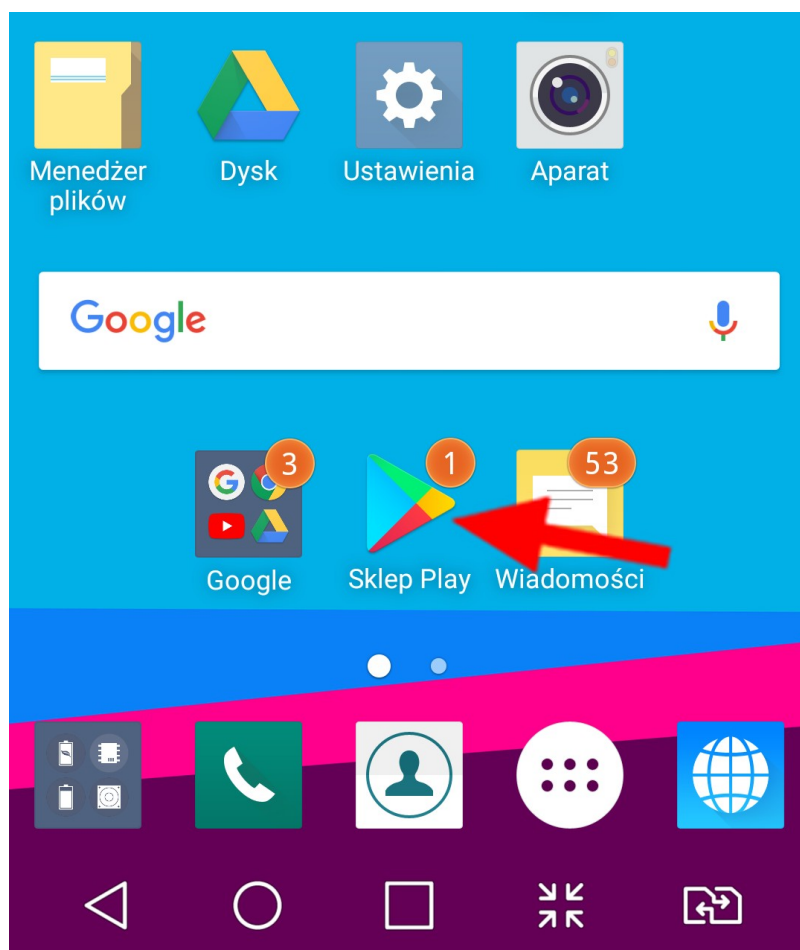
Można mieć obie aplikacje na tym samym telefonie lub tablecie. Każdego, kto ma czas i chęć, zachęcam do spróbowania obu aplikacji.

5 Jak zainstalować, skonfigurować i używać KoBo Collect

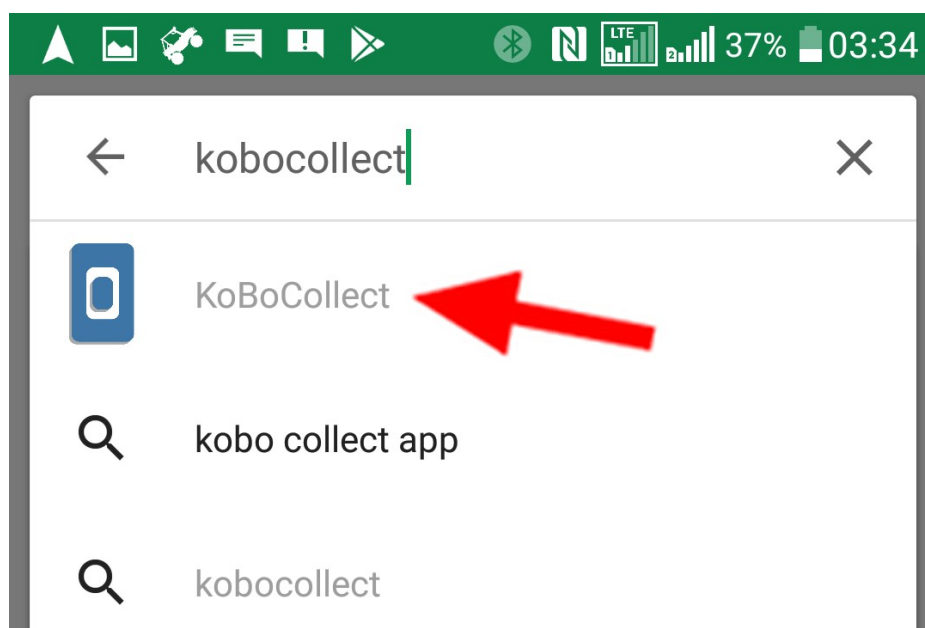
5.1 Jak zainstalować KoBo Collect

KoBo Collect jest typową aplikacją systemu Android. Znajduje się w Sklepie Play (sklep Google'a). Jest bezpłatna.

Aby zainstalować KoBo Collect, najpierw musimy znaleźć w telefonie ikonę Sklepu Play i na nią kliknąć:

W Sklepie Play szukamy aplikacji KoBoCollect: wprowadzamy słowo „kobocollect” (bez spacji) w polu wyszukiwania, wtedy pojawi się aplikacja KoBoCollect (oznaczona poniżej czerwoną strzałką). Klikamy na nią, żeby zainstalować i pobrać:

Następnie wyrażamy zgodę na dostęp aplikacji KoBoCollect do najróżniejszych zasobów telefonu i instalujemy.

Wariant: Być może na naszym telefonie jest już starsza Wersja KoBo Collect. W takim przypadku należy koniecznie ją zaktualizować (stare wersje nie są dobre). Sklep Play automatycznie zaproponuje aktualizację, jeśli spróbujemy pobrać tę aplikację, podczas gdy jej starszą wersję już mamy.

Gdy aplikacja KoBo Collect już jest zainstalowana, jej ikona wygląda tak:

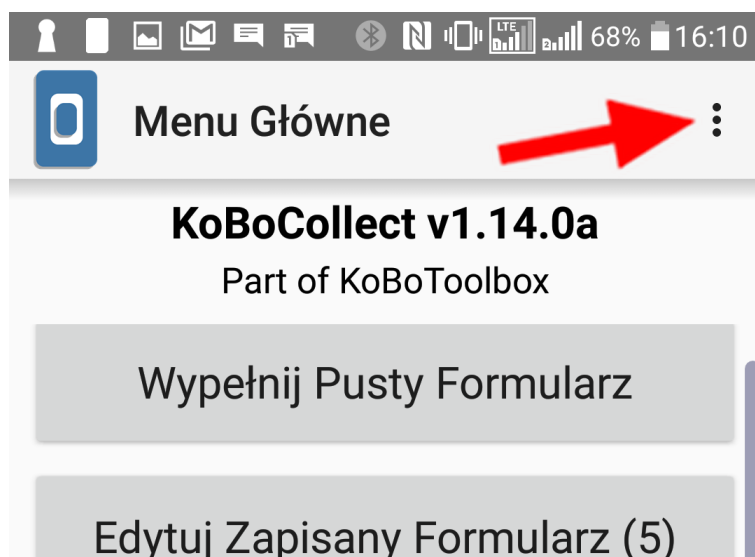

Jeśli uruchomimy aplikację klikając w tę ikonę, zobaczymy taki oto (mniej-więcej) ekran:

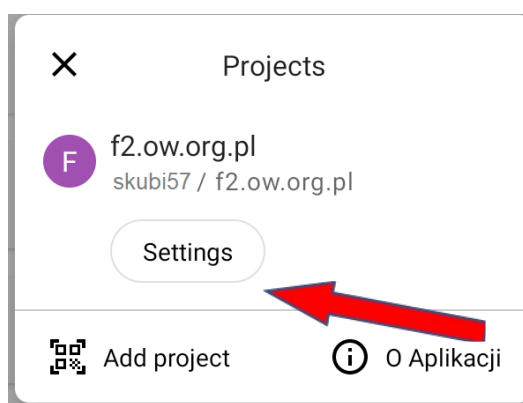
5.2 Jak skonfigurować KoBo Collect

Aby KoBo Collect współpracował z serwerem **f2.ow.org.pl** i pobierał formularze Obserwatorium Wyborczego, musi zostać odpowiednio skonfigurowany (domyślna konfiguracja powoduje, że KoBo Collect pobierze zupełnie inne formularze).

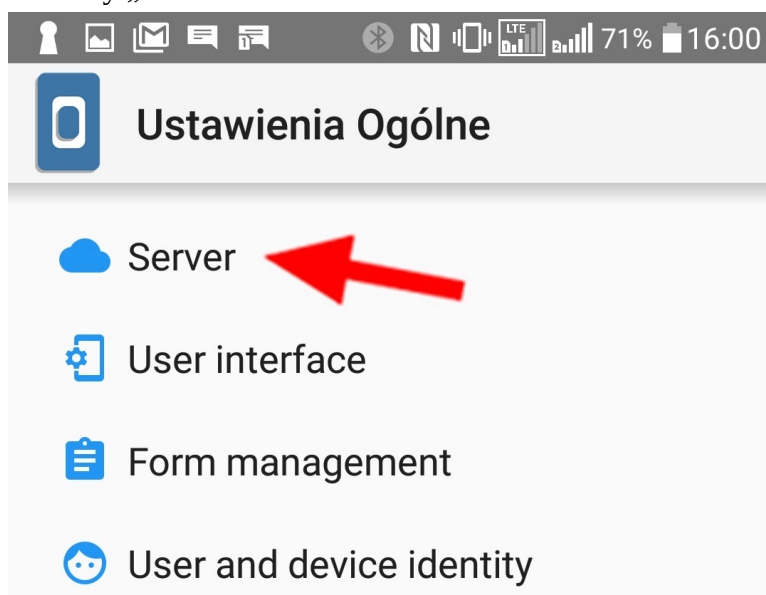
Aby rozpocząć konfigurację, w menu głównym KoBo Collect (tym, które pokazane jest na poprzednim obrazku), przyciskamy przycisk menu. Ten przycisk, to trzy kropki lub trzy poziome linie, jedna nad drugą albo kółko w wyrazistym kolorze, na którym znajduje się litera. Dokładny wygląd i umiejscowienie przycisku zależy od wersji Androida. W mojej wersji Androida trzeba przycisnąć tu:

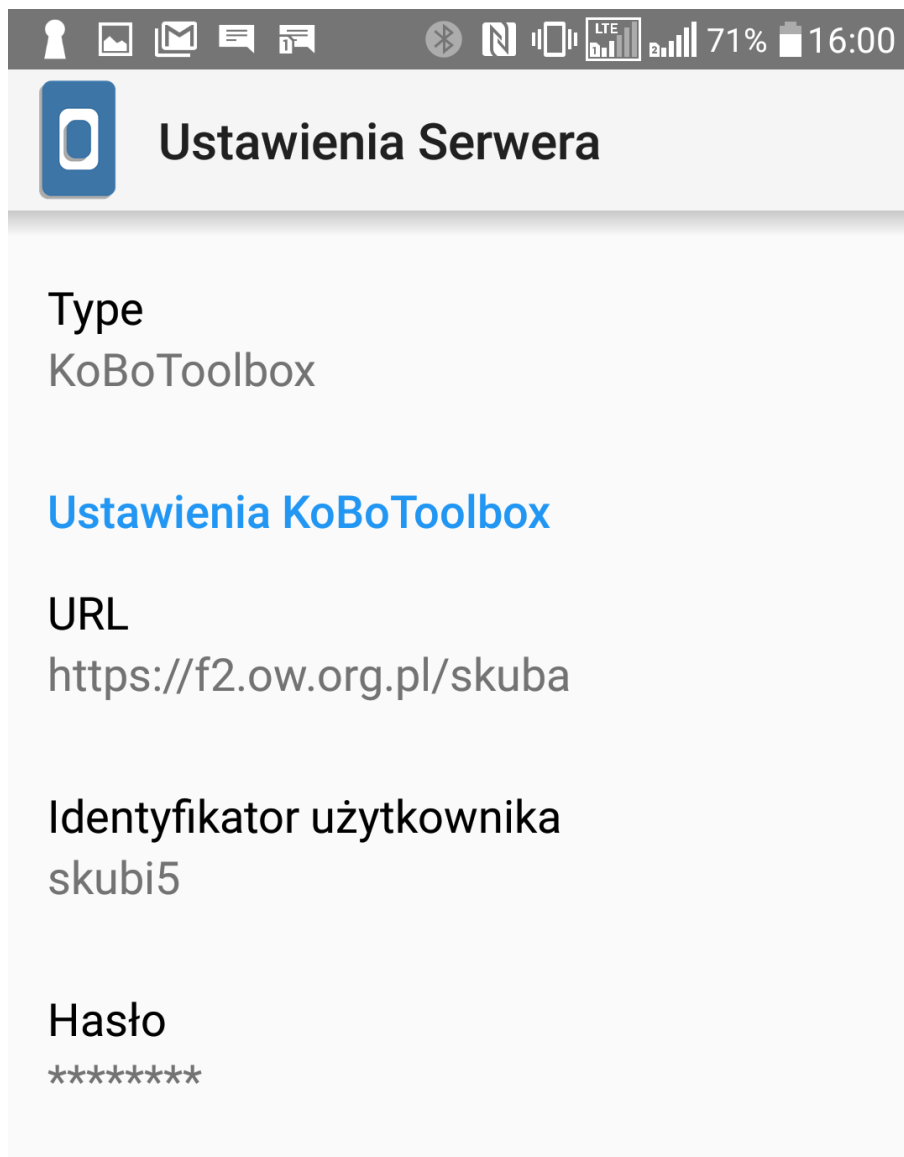
Pojawi się wówczas nakładka:

Klikamy „Settings” (Ustawienia). Wtedy otworzy się menu „Ustawienia Ogólne” albo „Project Settings”, w którym klikamy „Serwer”:

... następnie otwiera się strona konfiguracyjna „Ustawienia Serwera”, które wygląda tak:

The screenshot shows a mobile application interface for 'Ustawienia Serwera' (Server Settings). At the top, there is a status bar with various icons and a battery level of 71% at 16:00. Below the status bar is a header with a blue icon and the title 'Ustawienia Serwera'. The main content area contains the following settings:

- Type:** KoBoToolbox
- Ustawienia KoBoToolbox** (Section Header)
- URL:** https://f2.ow.org.pl/skuba
- Identyfikator użytkownika:** skubi5
- Hasło:** *****

W powyższej stronie należy wprowadzić następujące ustawienia:

Type: musi być **KoBo Toolbox** (to jest wartość domyślna: nie trzeba jej ustawiać, wystarczy sprawdzić, że już jest ustawiona).

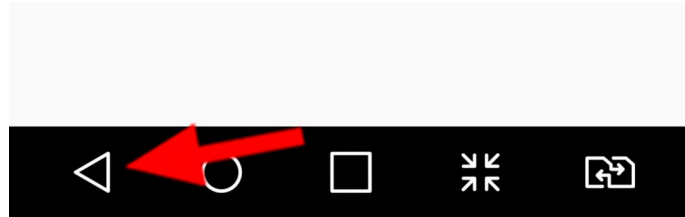
URL: musi być **https://f2.ow.org.pl/skuba** (ta wartość jest taka sama dla wszystkich obserwatorów)

Identyfikator użytkownika: tu wpisujemy nazwę konta (login), które utworzyliśmy w systemie f2.ow.org.pl (każdy obserwator ma inną nazwę konta)

Hasło: tu wpisujemy hasło konta, które utworzyliśmy w systemie f2.ow.org.pl

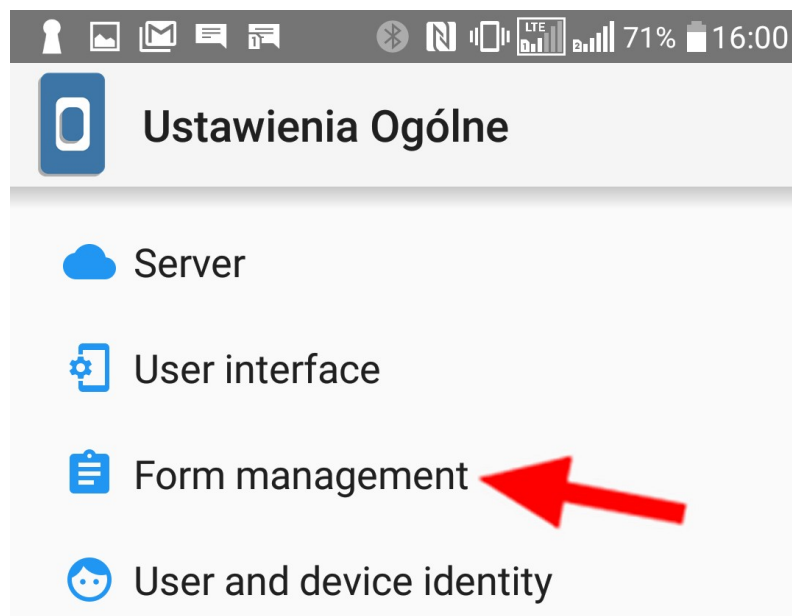
Należy dokładnie sprawdzić, czy na tej stronie konfiguracyjnej wpisane są właściwe wartości. Jakikolwiek błąd uniemożliwi funkcjonowanie aplikacji.

Po skonfigurowaniu tej strony wracamy do menu „Ustawienia Ogólne” albo „Project Settings” przy pomocy strzałki do tyłu. Umieszczenie tej strzałki zależy od wersji Androida, w moim telefonie strzałka jest na dole ekranu i wygląda tak:

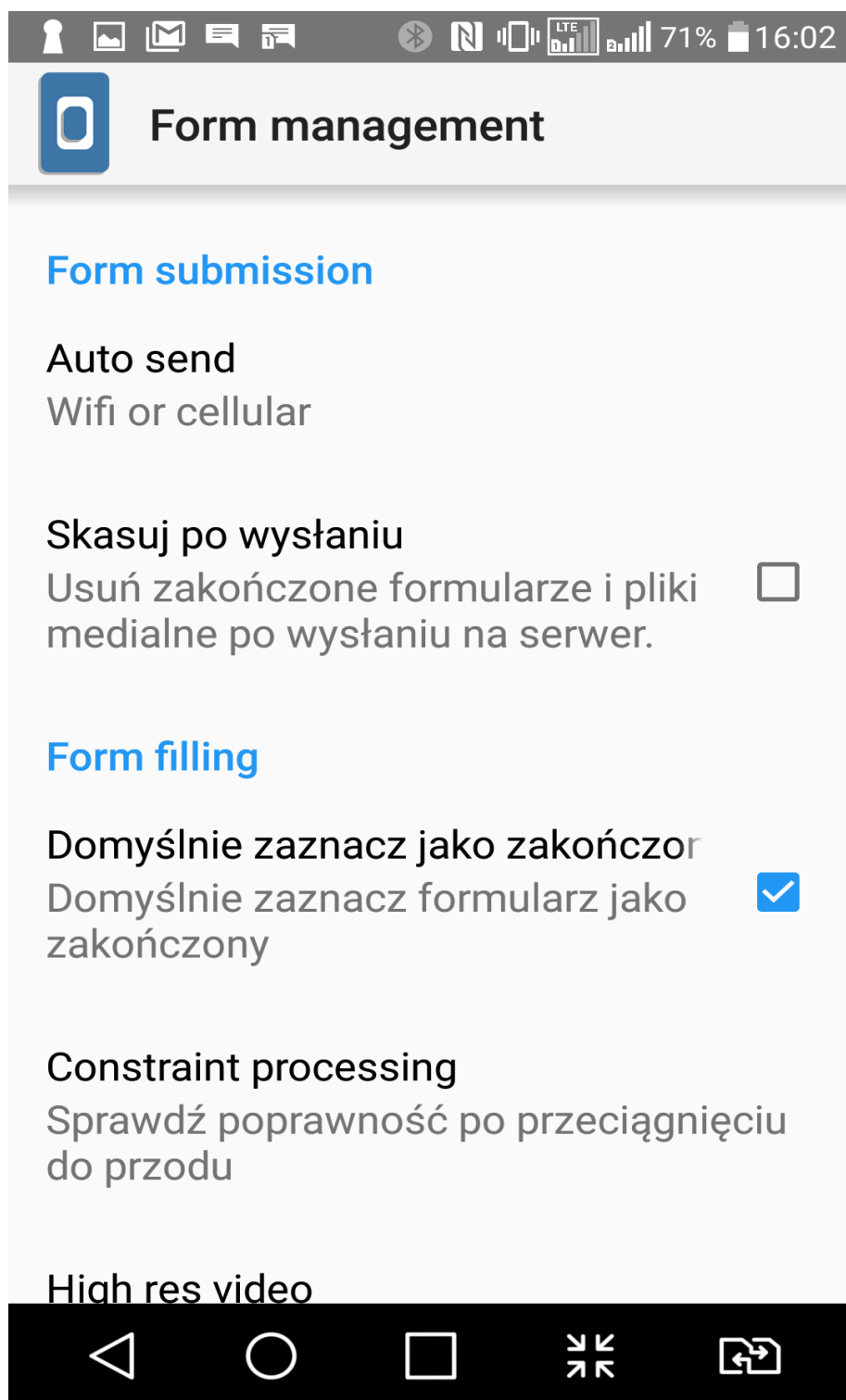

Obraz 4: Strzałka do tyłu

W menu „Ustawienia Ogólne” albo „Project Settings” wybieramy „Form Management” (zarządzanie formularzami, nieprawidłowo przetłumaczone jako zarządzanie formularzem):

... co prowadzi nas do następującej strony konfiguracyjnej:

Na tej stronie trzeba dokonać takich wyborów, jak na powyższym obrazie. W szczególności:

Form Submission (wysyłanie formularzy): trzeba wybrać „Wifi or cellular” (Wifi lub sieć komórkowa). Ten wybór oznacza, że telefon będzie próbował jak najszybciej wysłać do serwera wszystkie wypełnione odpowiedzi, niezależnie od tego, czy ma połączenie z internetem przez sieć komórkową czy przez WiFi. Każdy inny wybór niż „Wifi or cellular” oznacza potencjalne opóźnienie w wysyłaniu formularzy i jest zły.

Skasuj po wysłaniu: nie zakreślamy tego kwadratu, gdyż chcemy zachowywać w telefonie wysłane odpowiedzi (nie chcemy ich kasować).

Domyślnie zakończ formularz jako zakończony: zakreślamy ptaszkiem tę rubrykę. Jeśli tego nie zrobimy, to KoBo Collect dla każdej zakończonej odpowiedzi będzie żądać potwierdzenia, że jest ona zakończona – takei dodatkowe potwierdzenie wiąże się z ryzykiem, że zapomnimy potwierdzić i że odpowiedź nie zostanie wysłana.

Constraint processing: trzeba wybrać „Sprawdź poprawność po przeciągnięciu do przodu”. Ten wybór powoduje, że KoBo Collect będzie na bieżąco sprawdzać, czy wypełniamy formularz zgodnie z regułami (na przykład: czy nie wpisujemy liczby ujemnej tam, gdzie jest to zabronione).

5.3 Jak kasować czyste formularze w KoBo Collect

Jeśli właśnie zainstalowaliśmy i skonfigurowaliśmy KoBo Collect dokładnie według powyższej instrukcji, a poza konfigurowaniem nie robiliśmy nic innego z aplikacją, to KoBo Collect na razie nie zawiera żadnych formularzy do wypełnienia (czystych). W takim przypadku przechodzimy bezpośrednio do pobierania formularzy, opisanego w rozdziale 5.4, str. 25

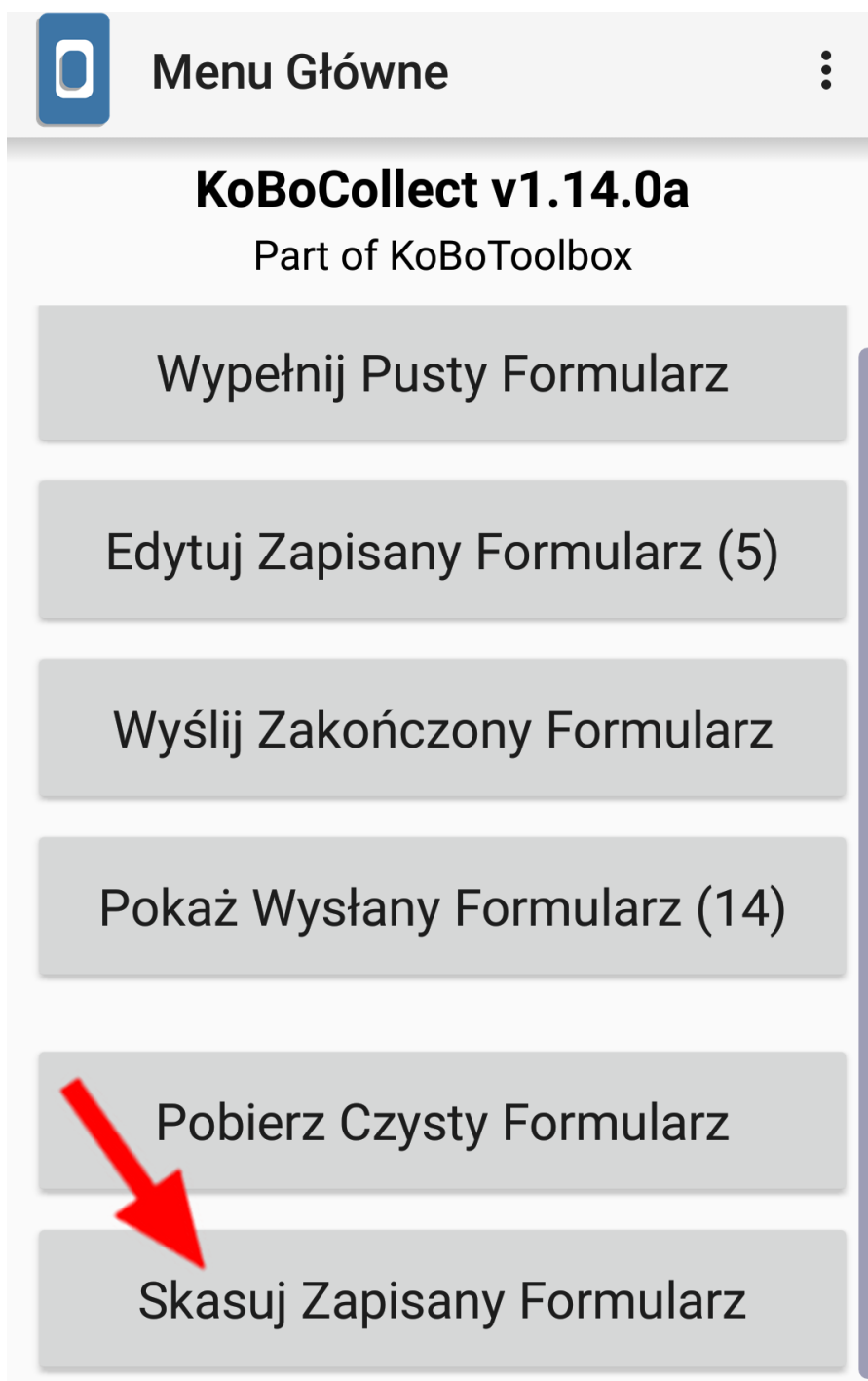
Jeśli jednak KoBo Collect jest już w telefonie od pewnego czasu lub jeśli odeszliśmy nieco od powyższej instrukcji podczas konfigurowania KoBo Collect, to aplikacja może zawierać czyste formularze.

Dwie sytuacje są szkodliwe:

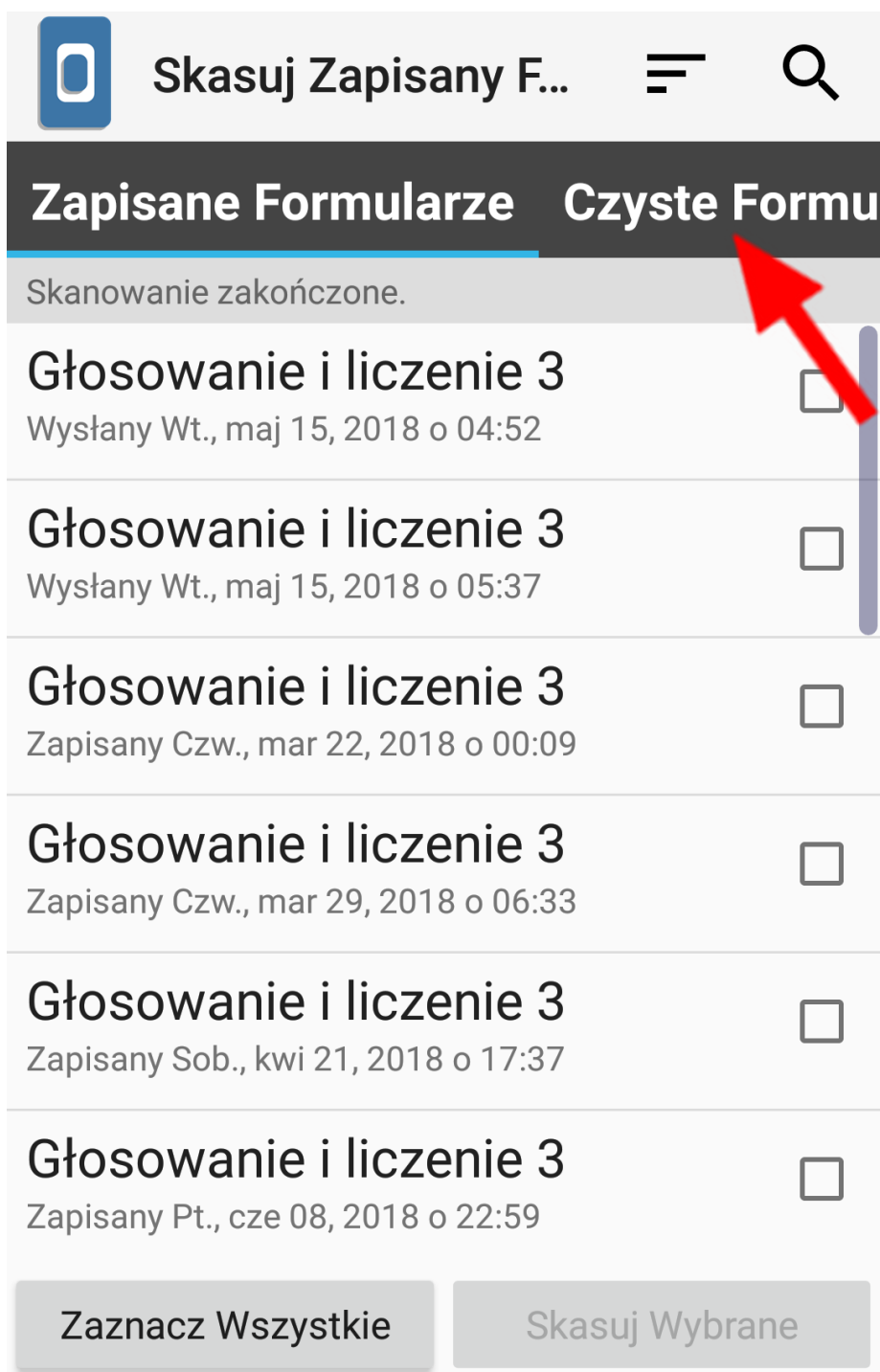
- obecność zbyt wielu formularzy w aplikacji (tak wielu, że trudno jest pracować);
- obecność zdezaktualizowanych wersji formularzy (może być trudno odróżnić wersję zdezaktualizowaną od nowej, łatwo przez pomyłkę wypełnić starą wersję).

Niniejszy podrozdział opisuje, jak skasować czyste formularze. W tym celu najpierw idziemy do menu głównego aplikacji (na przykład uruchamiając aplikację lub, jeśli już jest uruchomiona, przy pomocy strzałki w lewo, tej z obrazu 4 str. 18). W menu głównym klikamy „**Skasuj Zapisany Formularz**” (trzeba kliknąć na ten tekst, mimo że jest on nielogiczny, skoro chcemy skasować czyste, a nie zapisane formularze).

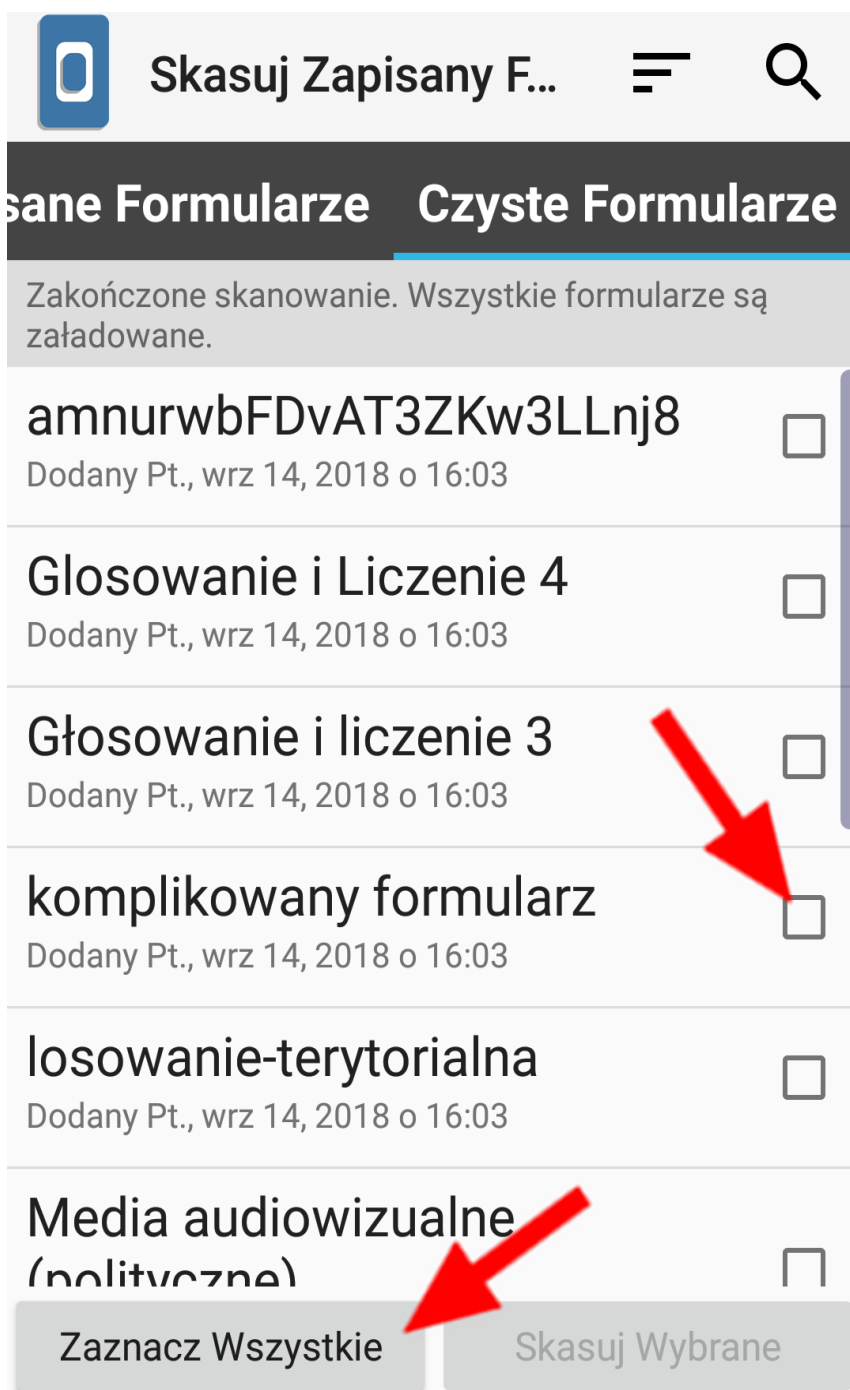
Uwaga: napis „Skasuj Zapisany Formularz” może być na dole, poza ekranem – w takim przypadku należy przesunąć palcem po ekranie (scroll), żeby wszedł w obręb ekranu):

... po takim kliknięciu pojawia się lista zapisanych formularzy (czyli wypełnionych odpowiedzi), które można kasować (w przykładzie, który pokazuję poniżej, lista jest długa; jeśli dotychczas nie wypełniliśmy żadnego formularza, to jest ona pusta).

Ponieważ interesuje nas kasowanie czystych formularzy, a nie wypełnionych odpowiedzi, na powyższym obrazie od razu klikamy na słowa „Czyste Formularze”. Wówczas pojawi się lista czystych formularzy. Niebieskie podkreślenie zniknie pod słowami „Zapisane Formularze”, natomiast „Czyste Formularze” będą podkreślone, w taki sposób:

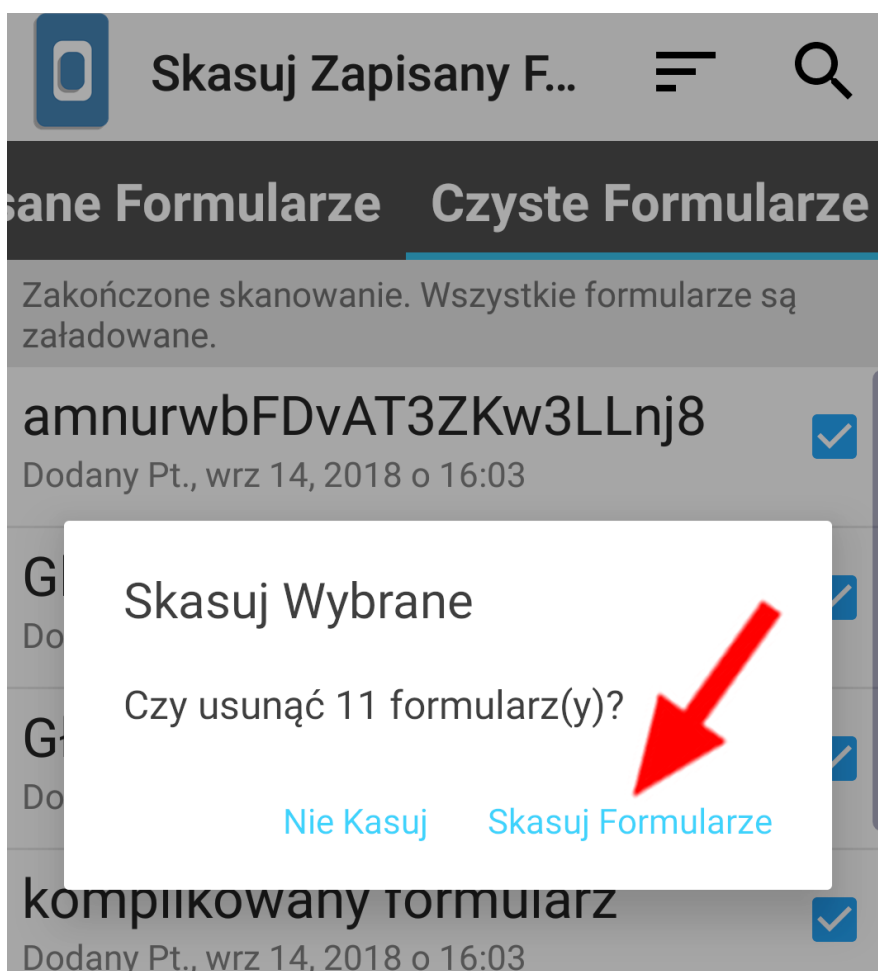
Na powyższym obrazie wybieramy formularze do skasowania:

- „Zaznacz wszystkie” spowoduje skasowanie wszystkich. Tak robimy w przeddzień wyborów (w sobotę), zanim pobierzemy formularze od nowa. Taki sposób działania gwarantuje, że w dniu wyborów będziemy mieli aktualne wersje formularzy.
- Można wybrać poszczególne formularze do skasowania (na powyższym przykładzie, jedna z czerwonych strzałek pokazuje, gdzie kliknąć, żeby wybrać do skasowania „komplikowany formularz”). Ale to nie jest zwyczajna, zalecana metoda pracy Obserwatorium Wyborczego: zalecam skasowanie wszystkich formularzy w przeddzień wyborów, a następnie pobranie ich wszystkich ponownie.

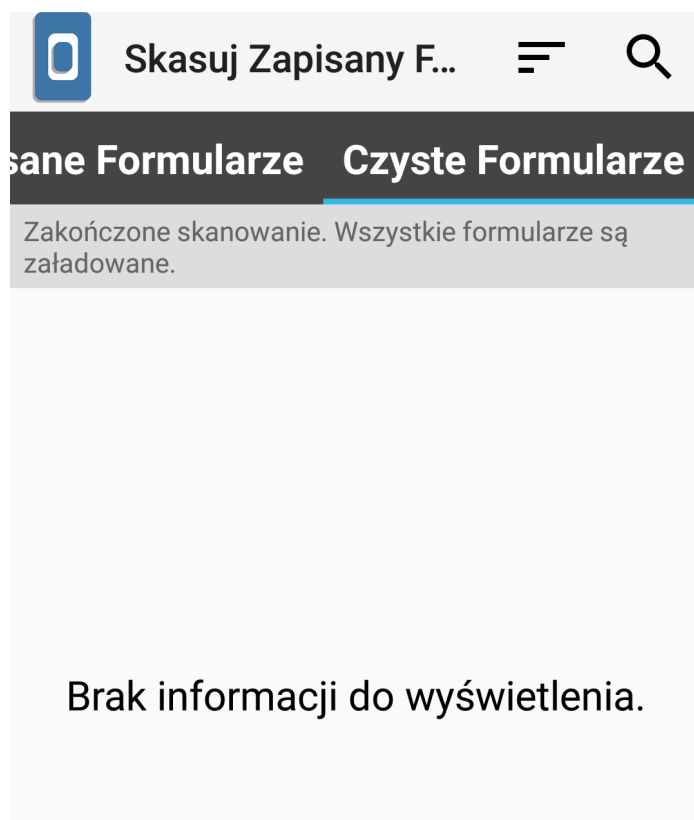
Następnie kasujemy formularze klikając „Skasuj Wybrane”.

Uwaga: zanim skasujemy formularze, upewniamy się, że na górze ekranu słowa „Czyste Formularze” są podkreślone na niebiesko. W przeciwnym wypadku jest ryzyko, że skasujemy już wypełnione i wysłane odpowiedzi – a tego robić nie chcemy, odpowiedzi, to owoc naszej ciężkiej pracy, zbyt cenny, żeby go kasować.

Po kliknięciu „Skasuj Wybrane” aplikacja poprosi o potwierdzenie. Potwierdzamy klikając na niebieski napis „Skasuj Formularze”, przy czym jeszcze raz sprawdzamy, czy „Czyste Formularze”, a nie „Zapisane Formularze”, jest podkreślone na niebiesko:

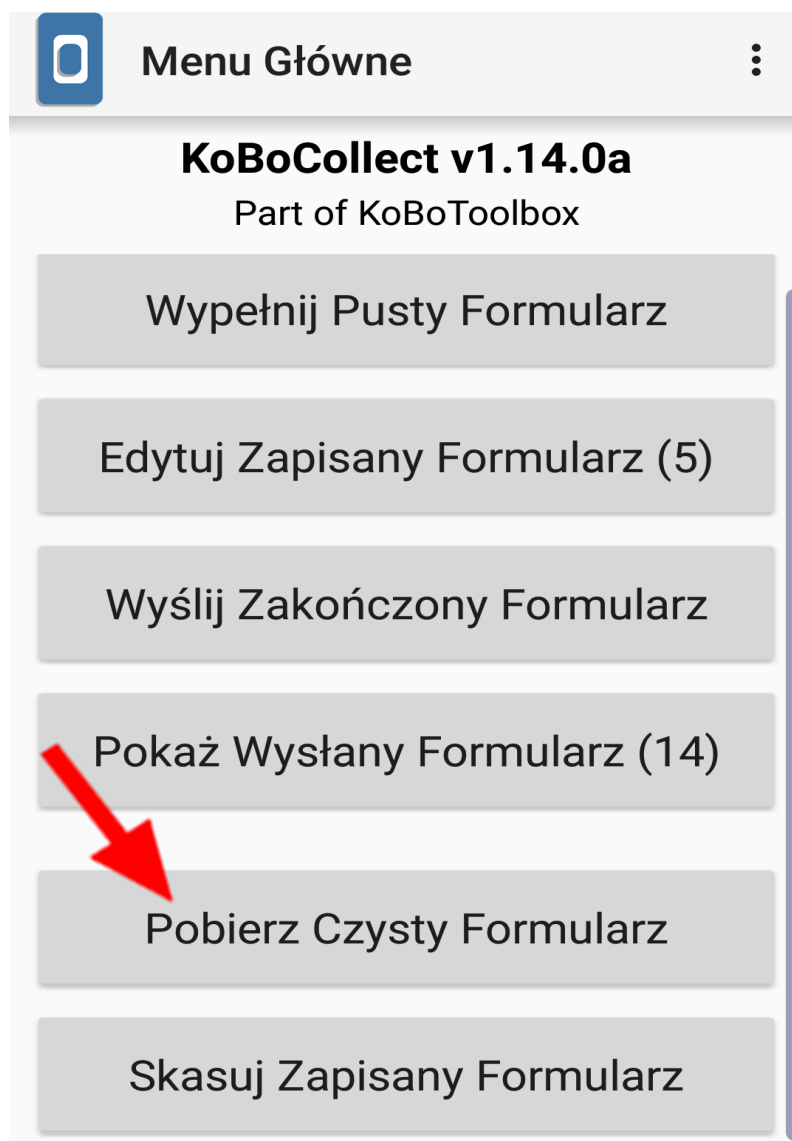

Po skasowaniu wszystkich czystych formularzy pojawi się następujący obraz:

5.4 Pobieranie formularzy z serwera

Aby pobrać formularze, najpierw idziemy do menu głównego aplikacji (na przykład uruchamiając aplikację lub, jeśli już jest uruchomiona, przy pomocy strzałki w lewo, tej z obrazu 4 str. 18). W menu głównym klikamy „Pobierz czysty formularz”:

... po kliknięciu „Pobierz Czysty Formularz” może ewentualnie pojawić się następujące pytanie o nazwę konta (login) i hasło na serwerze:

Serwer Wymaga
Uwierzytelnienia

Invalid username or password for
server: https://f2.ow.org.pl/skuba

Identyfikator użytkownika

skuba

Hasło

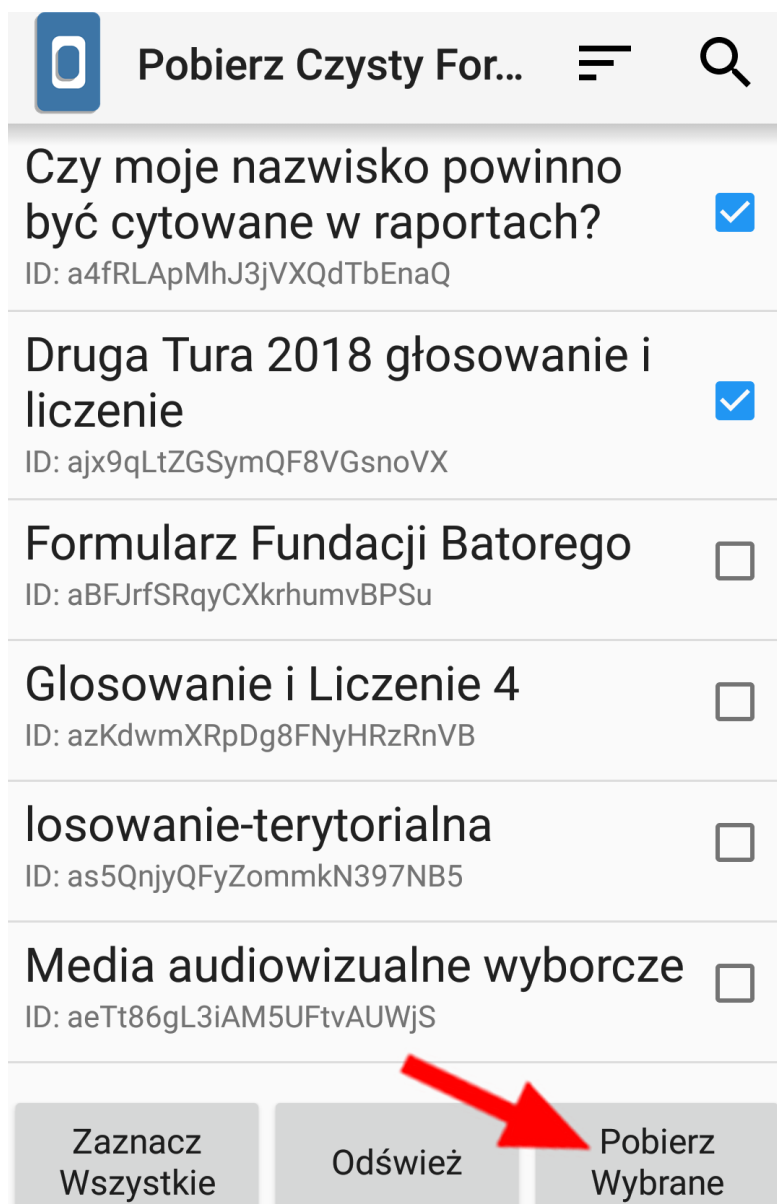
.....

Anuluj OK

Jeśli takie pytanie się pojawi, należy kliknąć OK, nie wpisując nic w pola „Identyfikator użytkownika” ani „Hasło” (domyślna zawartość tych pól pochodzi z konfiguracji KoBo Collect, której dokonaliśmy przed chwilą).

Gdyby takie pytanie natychmiast pojawiło się ponownie: to znaczy, że „Identyfikator użytkownika” i „Hasło” skonfigurowane w KoBo Collect nie są prawidłowe (nie są odpowiednie dla konta, które utworzyliśmy na **f2.ow.org.pl**). Należy poprawić konfigurację (rozdział 5.2, str. 15).

Następnie pojawi się lista formularzy do pobrania:

Z tej listy trzeba wybrać formularze, których potrzebujemy, stawiając przy nich fajki na niebieskim tle. Następnie trzeba kliknąć „Pobierz Wybrane”.

Które formularze wybrać do pobrania? Zazwyczaj te dwa, które są wybrane na powyższym obrazie, a mianowicie:

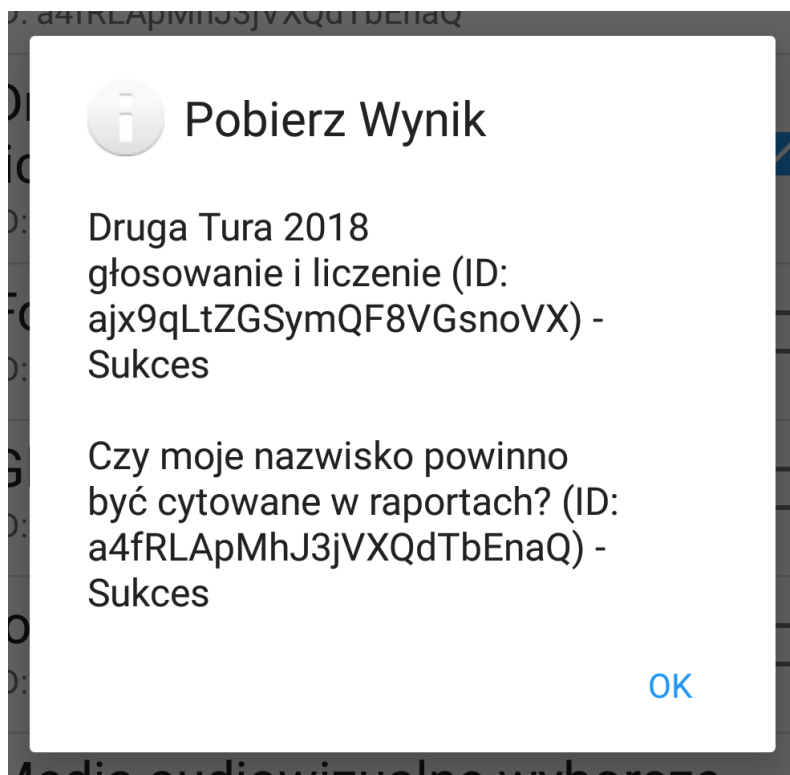
- *Czy moje nazwisko powinno być cytowane w raportach?* – ten formularz pozwala obserwatorowi zdecydować, czy chce, żeby jego rola stała się znana publicznie.
- *Druga Tura 2018 głosowanie i liczenie* – tego formularza używamy do obserwacji drugiej tury wyborów wójtów.

Oto wyjaśnienie pozostałych formularzy (ich pobranie jest możliwe, ale w przypadku większości obserwatorów nie jest zalecane):

- *Formularz Fundacji Batorego* – jak sama nazwa wskazuje (służy również do obserwacji głosowania i liczenia głosów).

- *Głosowanie i liczenie 4* – służył do obserwacji pierwszej tury, **nie powinien być używany do drugiej tury**.
- *losowanie-terytorialna* – był używany do obserwacji losowania składów terytorialnych komisji wyborczych podczas przygotowań do wyborów.
- *Media audiowizualne wyborcze* – do obserwacji mediów podczas kampanii wyborczej.

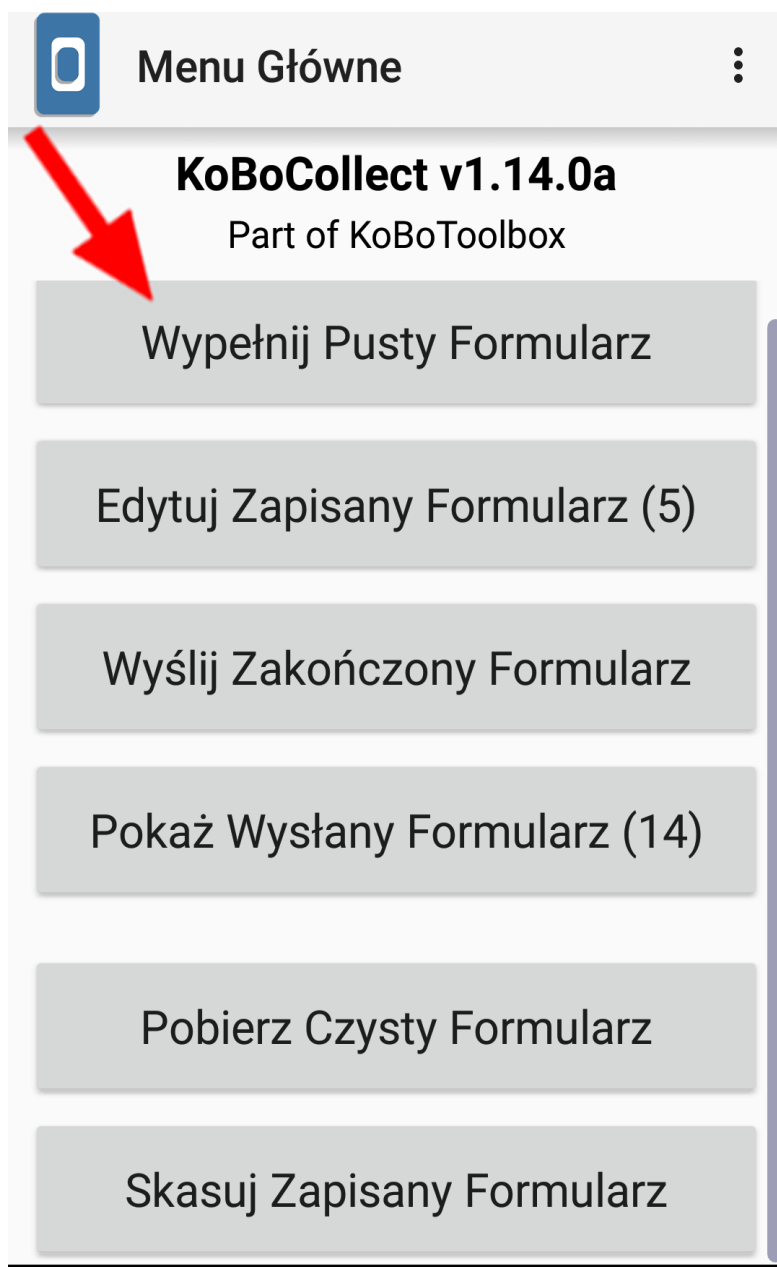
W odpowiedzi na zlecenie pobrania formularzy aplikacja wyświetli komunikat zawierający słowo „Sukces” tyle razy, ile formularzy bezproblemowo pobrała, np. tak:

Jeśli formularze nie zostały bezproblemowo pobrane, trzeba powtórzyć próbę ich pobrania. Jeśli ponowiona próba nie dała pożądanego efektu, trzeba sprawdzić nazwę konta i hasło (rozdział 5.2, str. 15) a następnie, w miarę potrzeby, zadzwonić do Obserwatorium Wyborczego **883 188 969** lub do wsparcia technicznego **793 289 693**.

5.5 Wypełnianie formularza

Po pobraniu formularzy możemy formularze wypełniać i wysyłać. W tym celu należy najpierw wrócić do menu głównego KoBo Collect przy pomocy strzałki do tyłu (obraz 4, str. 18) lub przez ponowne uruchomienie aplikacji. W menu wybieramy „Wypełnij Pusty Formularz”:

... co otwiera listę pozwalającą wybrać pusty formularz do wypełnienia:

 Wypełnij Pusty For...

Zakończono skanowanie. Wszystkie formularze są załadowane.

Czy moje nazwisko powinno być cytowane w raportach?

Wersja: v7oScZTRPNHmuUjRcekBB
Dodany Pt., lis 02, 2018 o 04:09

Druga Tura 2018 głosowanie i liczenie

Wersja: vEeBWT7AMEdJcCr5r7NATS
Dodany Pt., lis 02, 2018 o 04:09

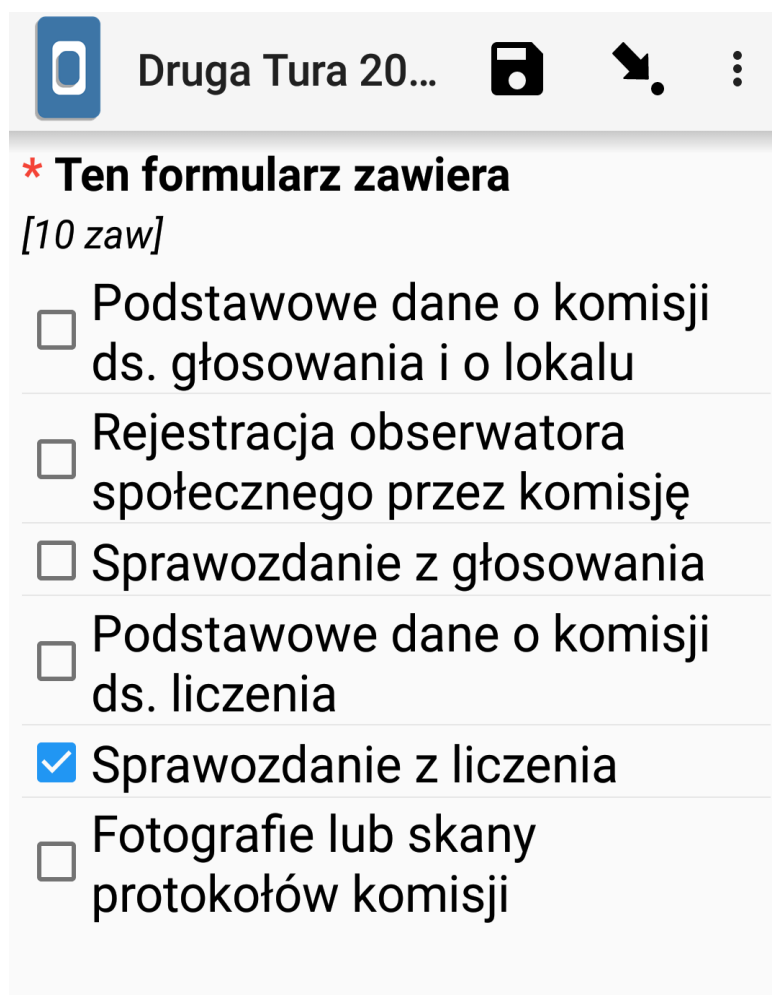
W powyższym przykładzie lista formularzy jest zrozumiała: albo chcemy wypełnić raport z obserwacji (wtedy klikamy tam, gdzie pokazuje czerwona strzałka), albo poinformować sztab, czy chcemy zachować anonimowość. Do tych czynności są dwa formularze.

Może się jednak zdarzyć, że lista formularzy będzie niezrozumiała (zbyt wiele formularzy, formularze o podobnych nazwach lub kilka różnych wersji tego samego formularza). W takim przypadku zalecam skasowanie czystych formularzy (rozdział 5.3, str. 20) i ponowne pobranie najnowszych wersji tych formularzy, których rzeczywiście potrzebujemy.

Podczas wypełniania formularza przechodzimy do kolejnego pytania przesuwając palcem po ekranie w lewo. Przesuwając palcem w odwrotnym kierunku powracamy do pytania poprzedniego. Aby sprawnie wypełnić formularz, warto znać jeszcze cztery rzeczy: spis treści; pytania o grupy powtarzalne; strzałkę z kółkiem; przerywanie wypełniania.

5.5.1 Spis treści

Formularz „Druga Tura 2018 głosowanie i liczenie”, podobnie jak niektóre inne formularze Obserwatorium Wyborczego, jest *multiformularzem*: składa się z części a jedno z jego pytań, to spis treści, który wygląda tak:

*** Ten formularz zawiera**
[10 zaw]

- ☐ Podstawowe dane o komisji ds. głosowania i o lokalu
- ☐ Rejestracja obserwatora społecznego przez komisję
- ☒ Sprawozdanie z głosowania
- ☐ Podstawowe dane o komisji ds. liczenia
- ☒ Sprawozdanie z liczenia
- ☐ Fotografie lub skany protokołów komisji

W spisie treści zaznaczamy te części formularza, które zamierzamy wypełnić w danej sytuacji (tu: tylko sprawozdanie z liczenia).

Części formularza, których nie zaznaczyliśmy w spisie treści, są niewidoczne (w każdej chwili można je zaznaczyć i wtedy będą widoczne).

5.5.2 Pytania o grupy powtarzalne

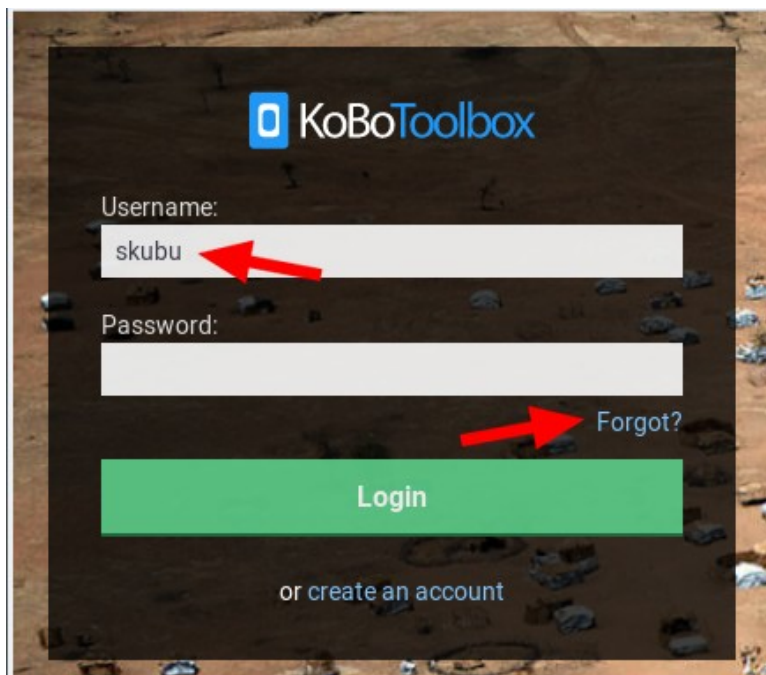
Formularz może zawierać grupy powtarzalne, tzn. grupy pytań, które w wypełnionym formularzu powtórzą się tyle razy, ile obserwator zechce. W formularzu „Druga Tura 2018 głosowanie i liczenie” grupy powtarzalne, to te, w których umieszczamy fotografie i filmiki (można umieścić dowolną ich liczbę) lub fotografie protokołów (można umieścić kilka protokołów, a w każdym z nich kilka fotografii odpowiadających poszczególnym stronom).

Kiedy obserwator, podczas wypełniania formularza, dochodzi do grupy powtarzalnej, na początku nie widzi samej grupy, tylko pytanie:

NIE DODAWAJ DODAJ GRUPĘ

6.1.1 Zapomniane hasło

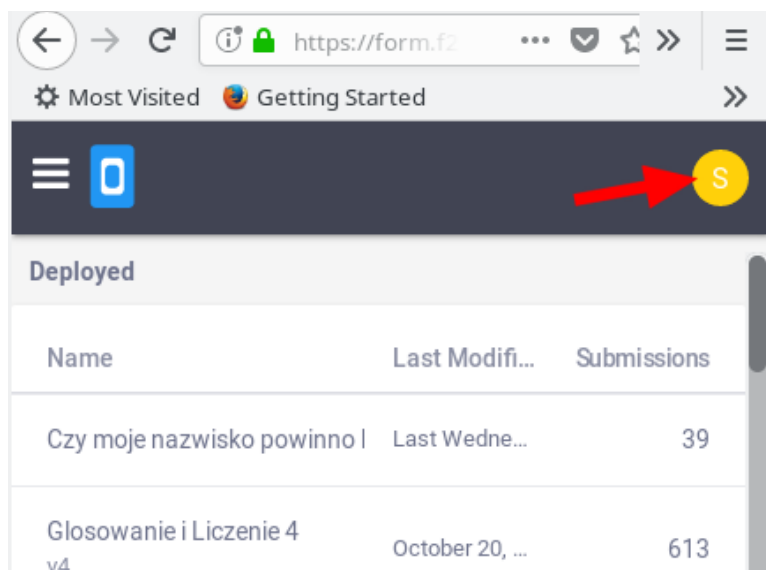
Na obrazie 1 (str. 4) wpisujemy nazwę konta i klikamy „Forgot?” („zapomniałem?”) (nie klikamy „Login”):

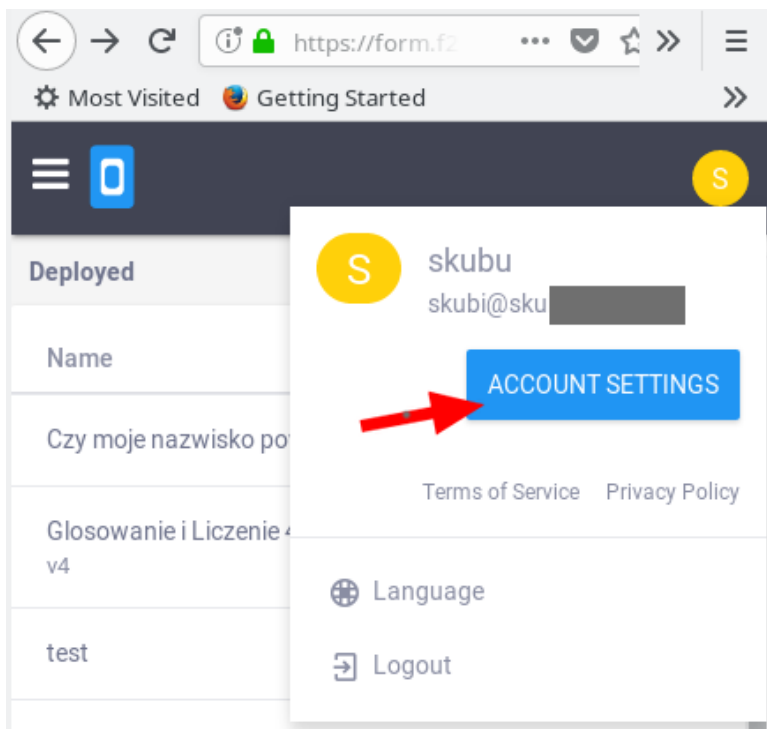
... wtedy system pyta nas o adres pocztowy połączony z kontem (jeśli nie tylko zapomnieliśmy hasło, ale też nie znamy adresu, to nie możemy samodzielnie odzyskać konta). Musimy podać adres, a potem kliknąć na link we wiadomości, którą dostaniemy od systemu.

6.1.2 Zmiana innych parametrów

Logujemy się. Następnie klikamy na kółko w prawym górnym rogu, zawierające inicjał nazwy użytkownika::

... i w ten sposób otrzymujemy informacje na temat konta, do którego nasz komputer jest zalogowany: nazwę konta (login; tu: **skubu**) i powiązany z nim adres poczty elektronicznej (tu: zaczynający się od **skubi@sku**)

USTAWIENIA KONTA

Klikamy „ACCOUNT SETTINGS” („USTAWIENIA KONTA”):

... i wtedy pojawi się możliwość zmiany parametrów konta. Ważne parametry, to

- imię i nazwisko (*name* albo *nazwa*) (przypominamy: Obserwatorium Wyborcze wymaga, aby każdy obserwator używał swojego prawdziwego imienia i nazwiska)
- adres poczty elektronicznej (*Email*)
- hasło (przycisk *MODIFY PASSWORD*)

Pozostałe parametry są mało istotne.

 skubu

Privacy

☐ Require authentication to see forms and submit data

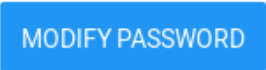
Name

Marcin Skubiszewski 3

Use this to display your real name to other users

Email

skubi@skubi.eu.org

Organization

Obserwatorium Wyborcze

Organization Website

Primary Sector

Select...

Select the primary sector in which you work.

Gender

Select...

Bio

Phone Number

Address

ZACHOWAJ ZMIANY

ZMIENĆ HASŁO

Zmieniamy parametry, po czym klikamy *SAVE CHANGES* (zapisz zmiany).

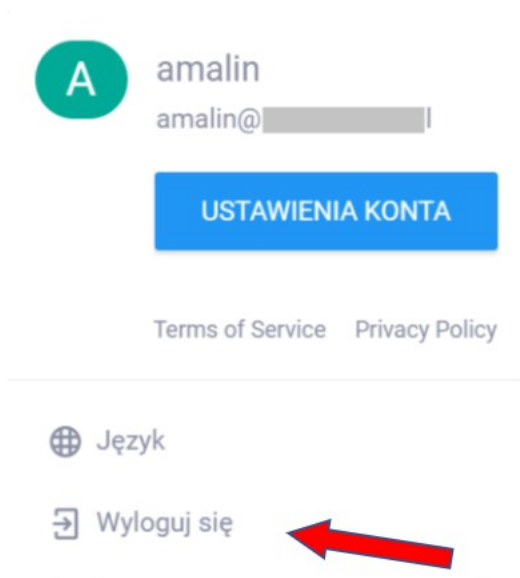
6.2 Sytuacje nietypowe przy tworzeniu konta: co zrobić, jeśli podczas próby utworzenia konta pojawiła się strona podobna do obrazu 2 (str. 5)?

Pojawienie się strony podobnej do obrazu 2 oznacza, że w momencie, kiedy chcieliśmy utworzyć konto, już byliśmy zalogowani na jakieś konto w systemie. W tej sytuacji trzeba zrozumieć, dlaczego jesteśmy zalogowani. Możliwości są takie:

1. ktoś inny używał tego samego komputera przed nami i się zalogował na swoje konto;
2. my już się zalogowaliśmy na tym komputerze (przed chwilą, a może przed kilkoma miesiącami); być może zapomnieliśmy, kiedy się zalogowaliśmy i na jakie konto.

6.2.1 Sytuacja 1: ktoś używał tego samego komputera przed nami

W sytuacji 1 trzeba kliknąć na kółko z inicjałem, w prawym górnym rogu:

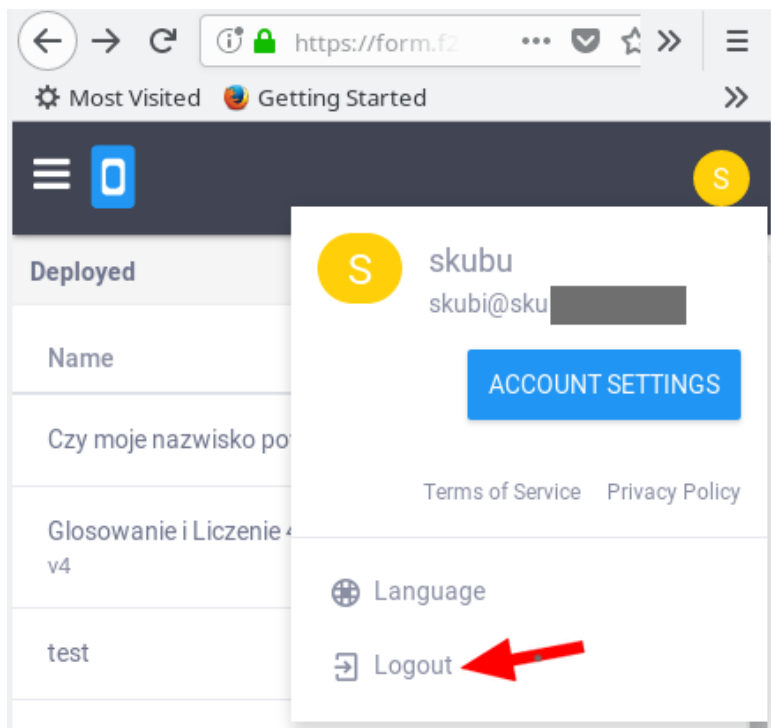

... a następnie wylogować się, czyli kliknąć tu, gdzie wskazuje czerwona strzałka powyżej.

6.2.2 Sytuacja 2: jesteśmy zalogowani, ale nie pamiętamy, dlaczego, na jakie konto i od kiedy

Żeby sprawdzić, na jakie konto jesteśmy zalogowani, należy kliknąć na pokolorowane kółko z inicjałem w prawym górnym rogu okienka.

Jeśli oglądając parametry zorientujemy się, że to nie nasze konto (chcemy je zostawić w spokoju i utworzyć inne), wylogowujemy się klikając „Logout” w ten sposób:

Teraz jesteśmy wylogowani. Pojawia się obraz 1 (str. 4) i możemy utworzyć konto tak, jak to opisane powyżej.

Jeśli natomiast jest to nasze konto, którego chcemy dalej używać – to w miarę potrzeby zmieniamy parametry i używamy.